

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie

Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Harti Vladislav*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2021, în cauza penală privind acuzarea lui

Ghizdari Ion XXXXX, născut la XXXXX,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2), lit. c) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 10.03.2021 – 16.06.2021;
instanța de apel 12.07.2021 – 20.10.2021;
instanța de recurs: 13.01.2021 – 20.04.2022.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 16 iunie 2021, **Ghizdari Ion** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **2** (doi) ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită în privința lui *Ghizdari Ion* a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune **2** (doi) ani.

A fost dispusă încasarea de la *Ghizdari Ion*, în beneficiul *Statului*, suma de **320 lei** cu titlul de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că:

Ghizdari Ion la 20.12.2020, aproximativ la ora 22:00 min., acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările lor, fiind în stare de ebrietate la domiciliul său din satul XXXXX, XXXXX, a inițiat un conflict, adresându-se cu expresii injurioase la adresa soției sale – XXXXX, cu care conlocuiesc în același domiciliu, aflându-se conform prevederilor art.133¹ Cod penal, membri de familie.

În continuare, în definitivarea intenției sale infracționale, Ghizdari Ion, manifestând un comportament agresiv, urmărind scopul provocării leziunilor corporale pentru impunerea puterii și a controlului asupra părții vătămate XXXXX, i-a aplicat ultimei multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe întreaga suprafață a corpului, provocându-i conform Raportului de expertiză judiciară nr.

202120D0021 din 03.02.2021, leziuni corporale sub formă de traumatism închis a hemitoracelui stâng cu fracturi costale (8, 9, 10, 11), care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca *vătămări corporale medii*.

Astfel, acțiunile lui *Ghizdari Ion* au fost încadrate juridic în baza art. 201¹ alin. (2), lit. c) Cod penal, după semnele calificative – „*acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății.*”

3. Nefiind de acord cu soluția emisă, procurorul a declarat apel solicitând casarea parțială a sentinței în partea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui *Ghizdari Ion* și stabilire a unei pedepse de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea apelului procurorul a menționat că:

- instanța de fond la emiterea sentinței nu a luat în considerație faptul că suspendarea executării pedepsei cu închisoarea nu poate contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale stipulate în art. 61 Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnăților, precum și prevenirea comiterii de noi infracțiuni;

- la individualizarea și stabilirea pedepsei penale, prima instanță nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, care „*la locul de trai se caracterizează negativ, servește băuturi alcoolice și este agresiv, din cazierul contravențional se atestă că a săvârșit anterior mai multe contravenții, dintre care și violență în familie, faptă care la fel a atentat la relațiile sociale cu privire la solidaritatea familială*”, de atitudinea sa față de familie;

- urma a fi reținut că acesta se află la evidența poliției ca agresor familial. Prin ordonanța de protecție din 22.01.2021, emisă de Judecătoria Ungheni, a fost aplicate măsurile de protecție a victimei violenței în familie. La soluționarea stării de fapt în familia *Ghizdari* anterior a intervenit autoritățile statului, fiind aplicate și măsuri de protecție și sancționare, circumstanțe ce nu au condiționat corectarea inculpatului *Ghizdari Ion*, acțiunile lui au cunoscut o intensitate majoră în coraport cu acțiunile sale inițiale, fiind săvârșită o infracțiune contra familiei;

- nu a luat act, de implicările sale atât în relațiile familiare, cât în societate, ca metodă de soluționare a unor neînțelegeri adoptă un comportament ilegal manifestat prin dorință de a-și demonstra superioritatea față de alte persoane incomode prin violență fizică periculoasă pentru viață, ceea ce reprezintă un factor solid care înclină balanța pentru aplicarea unei pedepse cu închisoarea, pentru a proteja societatea și familia de comportamentul criminal al persoanei;

- aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare cu executare, va duce conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte, inclusiv ce ține de comportamentul său, iar modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului, ce vine să prevină antrenarea viitoare a săvârșirii unor astfel de infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2021, apelul procurorului a fost respins ca nefundat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, probele, fiind

apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, veridicității și coroborării lor, astfel prima instanță corect a concluzionat asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2), lit. c) Cod penal, după indicii calificativi – „*acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății*”.

Referitor la individualizarea pedepsei, instanța de apel a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a notat că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, s-a căit sincer de cele comise, nu au fost reținute careva circumstanțe atenuante sau agravante, anterior nefiind judecat, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, are la întreținere doi copii minori, a fost luată în calcul și caracteristica negativă al inculpatului.

Instanța de apel a reținut că prima instanță just a aplicat prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, stabilind corect pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, și continuând individualizarea pedepsei, întemeiat a conchis asupra temeiniciei aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Modalitatea de executare aleasă de prima instanță este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere faptele comise, urmările produse, personalitatea inculpatului, or, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise.

Astfel, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate argumentele procurorului precum că, *Ghizdari Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea mai multor contravenții, inclusiv de violența în familie, se află la evidența poliției ca agresor familial, iar în raport cu acesta au fost aplicate măsurile de protecție a victimei violenței în familie, impuse prin ordonanța de protecție din 22.01.2021, emisă de Judecătoria Ungheni*, în opinia instanței aceste circumstanțe nu determină necesitatea izolării inculpatului de societate, ținându-se cont anume de recunoașterea vinovăției și aflarea la întreținere a copiilor minori.

Instanța de apel a motivat că, inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise.

În concluzie sa constatat că, pedeapsa stabilită și individualizată de către prima instanță corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, iar executarea reală a pedepsei cu închisoare ar fi prea aspră și disproporțională în raport cu circumstanțele stabilite.

5. Nefiind de acord cu soluția emisă de instanța de apel, procurorul invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare.

5.1. În motivarea recursului, procurorul a menționat că:

- prin menținerea suspendării executării pedepsei cu închisoare instanța de apel a ignorat art. 61 Cod penal, fapt prin care nu va fi atins scopul principal de prevenire în comiterea de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane, și de restabilire a echității sociale;

- la individualizarea și stabilirea pedepsei instanțele nu au ținut cont de circumstanțele constatate în cadrul examinării cauzei și nu au reținut împrejurările ce caracterizează personalitatea inculpatului precum că: la locul de trai este caracterizat negativ; servește băuturi alcoolice și este agresiv; a săvârșit anterior mai multe contravenții, printre care și violență în familie; acesta se află la evidența poliției ca agresor familial, iar în raport cu acesta au fost aplicate măsurile de protecție a victimei violenței în familie, prin ordonanța de protecție din 22.01.2021, emisă de Judecătoria Ungheni;

- nu s-a ținut cont de personalitatea inculpatului, caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise, fiind ignorate prevederile art. 75 Cod penal;

- circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este pedeapsa cu închisoare;

- instanța de apel nu și-a motivat pe deplin concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, aceasta eronat a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi izolat de societate. Nu au fost expuse motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei;

- instanța de apel nu sa expus asupra tuturor argumentelor invocate în apel.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele din dosarul cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Din conținutul recursului, se atestă invocarea temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar și când: 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, Colegiul penal reține că în speță nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, în esență criticile recurentului rezumându-se asupra aprecierii instanțelor a circumstanțelor cauzei care au determinat concluzii neîntemeiate privind posibilitatea aplicării art. 90 Cod penal.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal atestă că motivele și temeiurile de recurs invocate de către partea acuzării, nu și-au găsit confirmarea în speță, nefiind constatate erorile de drept invocate.

Într-un prim aspect, este relevant de a specifica că, invocând eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, recurentul menționează despre faptul că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, însă Colegiul penal constată că aceste alegații sunt vădit neîntemeiate întrucât, instanța de apel, a dat răspuns la toate argumentele

esențiale formulate de partea acuzării în cererea de apel, soluției de respingere a apelului declarat de procuror fiind complet motivată și argumentată.

În acest sens, se apreciază că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin.(1), pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului procurorului, ca nefondat.

În același context, Colegiul penal menționează că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

Totodată, Colegiul penal menționează că la caz nu și-a găsit confirmare nici temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 10) alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel și-a motivat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 6,7, 61, 75, 76-77, 90 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținându-se cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Conform alin. (1), art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, totodată la caz ținându-se cont și de prevederile alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală.*

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.*

Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de Lege, ceea ce la caz s-a realizat.

Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului Legii.

Astfel se atestă că, în urma solicitării și înscrisului autentic al inculpatului (f.d.106), prezenta cauză a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit alin. (8), art. 364¹ Cod de procedură penală, *inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, beneficiază de reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de Lege în cazul pedepsei cu închisoare, ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.*

Colegiu penal reține că sancțiunea infracțiunii prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul,

prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal, constituie infracțiune gravă.

Aplicând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limita minimă constituie - 8 luni, limita maximă - 4 ani închisoare.

În acest sens, Colegiul penal consideră că instanțele de fond, corect au stabilit forma pedepsei – închisoare, mărimea acestea încadrându-se în limitele noi stabilite prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare.

În continuare Colegiul penal specifică faptul că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin Lege de a se corecta fără a fi izolat de societate.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, *la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.*

Din considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că instanța de apel, menținând soluția primei instanțe cu privire la suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, a ținut cont de faptul că potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea imputată inculpatului face parte din categoria infracțiunilor grave, iar art. 90 Cod penal nu interzice dispunerea suspendării condiționate a executării pedepselor pentru săvârșirea acestor genuri de infracțiuni, or, inculpatul Ghizdari Ion, a recunoscut vina integral, s-a căit de cele comise, careva circumstanțe agravante nu au fost reținute, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, are la întreținere doi copii minori, atestându-se că corectarea și reeducarea fiind posibilă fără izolarea de societate.

Totodată este important de evidențiat că asupra inculpatului planează pedeapsa cu închisoare aplicată de către prima instanță, iar orice acțiuni ilegale comise de către Ghizdari Ion în perioada de probațiune, vor fi monitorizate de către organul care exercită controlul executării pedepsei suspendate condiționat.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că argumentele invocate în cererea de recurs referitor la individualizarea pedepsei penale nu întrunesc temeinicia intervenției în hotărârile contestate, or, instanțele de grad inferior și-au motivat complet și întemeiat soluțiile emise, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilind inculpatului Ghizdari Ion, o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise, care corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele din recurs precum că instanța de apel în mod eronat a raportat circumstanțele prezentei cauze la normele penale și procesual-penale, deoarece instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Mai mult ca atât, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea în esență sunt identice celor din cererea de apel, asupra căror instanța de apel s-a expus, complet, argumentat și motivat legal.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în cauza Albert vs. România, în care s-a statuat că, *art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.*

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă sau a circumstanțelor cauzei, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, care sunt identice celor din cererea de recurs.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2), pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Harti Vladislav*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2021, în cauza penală privind acuzarea lui **Ghizdari Ion XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 mai 2022.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie